

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
СМЕТНА ПАЛАТА

Изх. № 01-01-002 / 23.06.2008 г.

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Дх. № 12/К.С.Ч.
Дата 24.06.2008 г.

19

ДО КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

ОТ

СМЕТНАТА ПАЛАТА НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Конституирана като ЗАИНТЕРЕСОВАНА СТРАНА по к.д. № 4/2008 г., образувано по искане на Главния прокурор на Република България за обявяване противоконституционност на разпоредбата на параграф 92, ал.2 от Прех. и закл. разпоредби към Закона за изм. и допълнение на Закона за горите - обн. Д.В. бр. 43/2008 г.

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ,

Поддържахме изцяло мотивите, изложени в искането на Главния прокурор и моля да обявите за противоконституционна разпоредбата на параграф 92, ал.2 от Прех. и закл. разпоредби към Закона за изм. и доп. на Закона за горите, обн. Д.В. бр. 43/2008 г. в частта , визираща конкретен имот, а именно: **„представляващ осеметажна административна сграда, находяща се в гр. София, район „Възраждане“, ул. „Антим I“ № 17, подробно описана в акт за публична държавна собственост №00440/18.XI.1997 г. на областния управител на област София.“**

Налице е визираното в искането противоречие на атакуваната разпоредба с редица разпоредби на Конституцията и по конкретно тези прогласяващи, че Република България е правова държава, която се управлява според Конституцията и законите - чл. 4, ал.1 от К; върховенството на Конституцията, обявено в чл. 5, ал. 1от К.; чл. 8 от

Конституцията, който урежда разделението на държавната власт на законодателна, изпълнителна и съдебна; чл. 106 от Конституцията, който определя като конституционно правомощие на **Министерския съвет да организира стопанисването на държавното имущество** и чл. 117, ал. I от Конституцията, който установява **независимостта на съдебната власт**.

С разпоредбата на § 92, ал. 2 от Прех. и закл. разпоредби към ЗИДЗГ /Д.в. бр. 48/2008 г./ Народното събрание е задължило Министерския съвет в определен срок да издаде необходимите правни актове, с които да предостави на Държавната агенция по горите конкретен имот- публична държавна собственост, подробно описан по местонахождение и вид- осеметажна административна сграда в София, район "Възраждане", ул. „Антим I" № 17 и с посочване на акта за публична държавна собственост № 00440/18.11.1997 г. на областния управител на област София. По този начин законната разпоредба изцяло предопределя съдържанието на актовете, които следва да издаде Министерския съвет, за да изпълни закона.

Народното събрание може да задължи със законна разпоредба Министерския съвет в определен срок да предприеме съответните действия за осигуряване на сграда - публична държавна собственост за осъществяване на дейността на определен държавен орган без обаче да визира конкретен имот, затова първата част от ал. 2 до думата „представляващ" не е противоконституционна. Следва да бъде обявена за противоконституционна тази част от разпоредбата на § 92, ал. 2, която конкретизира имота по вид, местонахождение, акт за публична държавна собственост.

В изпълнение на закона Министерският съвет би трябвало да издаде решения, с които първо да отнеме ползването на части от същия имот от държавни органи, които в момента ползват имота и да го предостави на новата държавна агенция. Законната разпоредба, която **предопределя конкретното съдържание** на актовете, които следва да издаде МС представлява недопустима намеса в конституционно установените правомощия на МС. Атакуваната разпоредба, от друга страна, е пречка пред Министерския съвет да предостави на ДАГ друг имот- публична държавна собственост, с който да задоволи нуждите на агенцията.

Конституционният съд, на основание чл. 149, ал. 1, т. 1 от Конституцията, с две отделни решения е дал **задължително тълкуване** на чл. 106 от Конституцията- решение № 19 от 21.XII.1993 г. по к.д. № 11/1993 г. и решение № 14/12.IX.1995 г. по к.д. № 23/1995 г.

На Министерския съвет, като висш административен орган в Република България, Конституцията е поверила **организацията** на стопанисването на държавните имоти /Реш. № 19 от 21.XII.1993 г. по к.д. № 11/93 г. на КС/. Организирането на стопанисването на държавното

имущество по чл. 106 от Конституцията е **„типично управленска функция”**

Народното събрание не може да изземва конституционни функции на Министерския съвет по стопанисване на държавното имущество-неговото предоставяне, отнемане, преразпределяне. По този начин се нарушават принципите на правовата държава, нарушава се конституционно установени баланс между властите чрез изземване на функции, които Конституцията е възложила на изпълнителната власт и се нарушава принципът на разделение на властите.

В правовата държава постоянно трябва да се утвърждава върховенството на Конституцията и непрекъснато да се защитават установените конституционни принципи. Опитите на законодателната власт да изземва управленски функции на изпълнителната власт следва да бъдат пресичани, защото водят до погазване на основополагащ конституционен принцип, свързан с разделиението на властите. Трябва да се установява и утвърждава конституционна нетърпимост към подобни стремежи. Иначе би се стигнало до недопустима от конституционно гледище законодателна практика с преходни и заключителни разпоредби да се решават въпроси, които са конституционно правомощие на другите власти- примерно с подобна разпоредба да се задължи Върховния административен съд в определен срок да касира изборите в определена община, Върховна касационна прокуратурата в определен срок да привлече към наказателна отговорност определено лице и т.н.

В сградата на ул. „Антим I”, № 17, посочена в § 92, ал.2 от Прех. и закл. разпоредби към ЗИДЗГ, с решение № 710/28.12.1998 г. на Министерския съвет, на Сметната палата е предоставен безвъзмездно за управление целият шести етаж. На седми и осми етаж е настанена Софийската апелативна прокуратура. През 2006 и 2007 г. Сметната палата изгради комуникационни връзки с външни регистри за реализиране на пряк достъп до електронните бази данни на ведомствата, които администрират съответните регистри в изпълнение на чл. 7 от Закона за публичност на имуществото на лица, заемащи висши държавни длъжности/ЗПИЛЗВДД/. Преместването в друга сграда практически за неопределен период, но не по малко от една година, ще възпрепятства изпълнението на законовите функции на Сметната палата по ЗПИЛЗВДД.

Както е посочено в искането на Главния прокурор, Софийската апелативна прокуратура е структура на Прокуратурата на Република България, която е част от независимата съдебна власт. Сметната палата е конституционно установен независим държавен орган за външен одит на бюджета и други публични средства и дейности. Конституционният статус на тези органи не може да бъде накърняван и тяхната дейност не може да бъде затруднявана чрез произволно отнемане на ползваните от тях части от

сграден фонд, без който те не могат практически да осъществяват дейността си.

В решение № 14 от 12.IX.1995 г. по к.д. №23/1995 г. Конституционният съд е дал **задължително тълкуване** на разпоредбата на чл. 106 от Конституцията **в контекста** на неговия обхват, както и на принципа на разделението на властите, провъзгласен в чл. 8 от Конституцията и е приел, че материална предпоставка за изграждането и съществуването на конституционно установени държавни органи е осигуряването на подходящи условия, в които на практика се осъществява дейността на съответните органи. При евентуалната промяна на тези материални условия трябва да се държи сметка за **самостоятелността, представителността и значимостта** на съответните институции. Това следва от конституционното положение на тези органи и е изискване, което може да се обоснове с определения в Конституцията място и компетентност. Когато с акт на Министерския съвет се засягат материалните предпоставки за функциониране на конституционно установен орган и по този начин се създават трудности от материално и практическо естество за функционирането им, разпоредителният акт на МС влиза в противоречие с чл. 8 от Конституцията. Конституционният съд е посочил, че конституционно установените органи „**се ползват с конституционен статус, който не може да бъде накърняван не само чрез вмесване и подчинение, което би съставлявало непосредствено нарушение на основното начало на чл. 8 от Конституцията, но и чрез засягане на престижа и достойнството им по начин, който не се отнася пряко до изпълнението на функциите им.**”

В светлината на горните мотиви на Конституционния съд абсолютно неприемливо от конституционно гледище е да се решават въпроси, свързани с материалното осигуряване на една държавна агенция за сметка на отнемане на имот-публична държавна собственост от конституционно установени органи, които по презумция са с по-висок статут. Народното събрание не може да изземва функции на Министерския съвет и да решава въпроси, свързани с отнемане и предоставяне на имоти-публична държавна собственост в нарушение на основни конституционни принципи.

Конституционният съд изрично предвижда в мотивите на решение № 14/1995 г. че „е необходимо издаването на подобни актове да става в условията на съгласуваност със заинтересованите институции. Това произтича от установените в Конституцията принципи за взаимоотношения между отделните власти, респективно между установените в Конституцията органи. По този начин реално се гарантират дейността и зачитането на тези органи като носители на компетентност, предоставена им от Конституцията.”

21

Изместването на конституционни функции, които принадлежат на МС от НС е нарушение на принципа на разделение на властите, на принципите на правовата държава и върховенството на Конституцията, която определя конституционния статус на различните държавни органи. Конституционно недопустимо е със закон да се възлага на Министерския съвет да изпълни конкретно по съдържание задължение като на практика оформи съответните актове за отнемане и предоставяне на описания в законовата разпоредба имот- публична държавна собственост, тъй като това е конституционно правомощие на самия МС, а освен всичко друго МС не би могъл да осъществи тези действия без съгласието на институциите, чиито интереси в конкретния случай се засягат- Прокуратура на Р България и Сметна палата.

Подкрепяме заключението на Главния прокурор, изложено в искането, че параграф 92, ал.2 от Преходните и заключителни разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за горите в атакуваната част е в пряко несъответствие с Конституцията и с двете цитирани тълкувателните решения на Конституционния съд. Законодателната власт недопустимо се е намесила в конституционните правомощия на Министерския съвет по чл. 106 от Конституцията и по този начин е **нарушила принципа за разделение на властите** /чл. 8 от Конституцията/. От друга страна, в противоречие със задължителното тълкуване на чл. 106 от Конституцията , направено от Конституционния съд, Народното събрание е решило тези въпроси едностранно и без да се придържа към принципа на взаимоотношения между отделните власти. По този начин е допуснато и незначитане на представителността и значимостта на конституционно установени органи, засегнат е техния престиж и достойнство.

Уважаеми Конституционни съдии, по изложените съображения Ви моля да уважите искането на Главния прокурор и да обявите за противоконституционна разпоредбата на параграф 92, ал.2 от Прех. и закл. разпоредби на Закона за изменение и допълнение на Закона за горите /обн. в Д.в. бр.43/2008 г./ в частта: „... представляващ осеметажна административна сграда, находяща се в гр. София, район „Възраждане“, ул.”Антим I”, № 17, подробно описана в акт за публична държавна собственост № 00440/18.XI.1997 г. на областния управител на област София.”

Приложение: копие от акт за публична държавна собственост №00440/18.XI.1997 г. на областния управител на област-София и копие от Решение №710 /28.XII.1998 г. на МС, с което се предоставя на Сметната палата за безвъзмездно ползване част от имот- публична държавна

24

собственост, намиращ се в гр.София, ул. „Антим I” № 17, представляващ
шестия етаж от сградата.

София, 19.VI.2008 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:.....
/Проф.д-р В. ДИМИТРОВ/

